

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/52/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5625201344
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5625201344.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko C. D., E. F. XX, t. č. umiestneného v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, občana Slovenskej republiky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky D. G., C. B., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko C. D., E. F. XX, t. č. bytom H. I., J. F. XXXX, K. F. XX, občianky Slovenskej republiky a otca A. L., nar. XX. XX. XXXX, trvalé bydlisko mesto I. K. M., občana Slovenskej republiky, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, so sídlom v Sučanoch, Ul. Družstevná č. 2, IČO: 00738361, o návrhu navrhovateľky I. M., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko E., E. B. F. XXX/XX, občianky Slovenskej republiky, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a návrhu na určenie výživného pre maloleté dieťa, na pojednávaní konanom na Okresnom súde Žilina dňa 28. 7. 2025, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého:

A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko C. D., E. F. XX, t. č. umiestneného v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, občana Slovenskej republiky.

do náhradnej osobnej starostlivosti:

I. M., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko E., E. B. F. XXX/XX, občianky Slovenskej republiky.

II. I. M. je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, zabezpečovať výchovu, výživu a všestranný vývoj maloletého A. B..

III. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

IV. Súd určuje výživné matky D. G., nar. X. X. XXXX, vo výške 150 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Súd určuje výživné otca A. L., nar. XX. XX. XXXX, vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Súd neupravuje styk matky ani otca s maloletým dieťaťom.

VII. Týmto rozsudkom sa ruší rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 30. 10. 2024, sp. zn. 9P 4/2024, ktorým bola maloletému A. B. nariadená ústavná starostlivosť v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112 a určené výživné matky a otca pre maloleté dieťa.

VIII. Žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 23. 4. 2025, ktorý bol doručený na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 23. 4. 2025 a následne postúpený na Okresný súd Žilina dňa 9. 5. 2025, sa navrhovateľka domáhala zveriť maloletého A. B. do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Súčasne navrhla zaviazat' matku prispievať na výživu maloletého dieťaťa v sume 150 EUR mesačne a otca v sume primeranej potrebám maloletého dieťaťa a schopnostiam a možnostiam otca.

2. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že maloletému dieťaťu bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 30. 10. 2024, sp. zn. 9P 4/2024, a to v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112 a určené výživné matky a otca pre maloleté dieťa.

V súčasnosti vykonáva starostlivosť o maloleté dieťa ako profesionálna matka od 9. 10. 2023. Dieťa sa dobre adaptovalo na rodinu. Je jeho krstnou matkou. Manžel súhlasí s návrhom. K maloletému dieťaťu majú pevné citové väzby. Maloleté dieťa navštevuje škôlku. Má vytvorené podmienky na to, aby sa o dieťa riadne starala. S biologickou matkou je v striedmom kontakte. O dieťa prejavujú záujem starí rodičia z matkinej strany. Stretávajú sa s maloletým dieťaťom 1 – krát do mesiaca, cez víkend. Nemajú však vytvorené podmienky na to, aby mohli zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť. Iné fyzické osoby neprejavili záujem o náhradnú osobnú starostlivosť.

3. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

4. Matka sa k návrhu vyjadrila písomným podaním zo dňa 8. 6. 2025, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žilina dňa 9. 6. 2026 (elektronickou poštou).

Vo vyjadrení uviedla, že s návrhom súhlasí. Chce udržiavať s maloletým dieťaťom pravidelný kontakt. V budúcnosti má záujem zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti. Je vydatá. Pracuje vo Švajčiarsku v pracovnom pomere, s čistým mesačným príjmom 4 600 CHF. Býva aj s manželom v prenajatom byte. Je nemajetná, dlhy nemá.

5. Matka bola predvolaná na pojednávanie riadne a včas (doručenka z č. I. 64). Na pojednávanie sa nedostavila, neúčast' ospravedlnila podaním zo dňa 18. 7. 2025, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žilina dňa 18. 7. 2025. Nepožiadala o odročenie pojednávania.

6. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

7. Súd dospel k názoru, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť, rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý treba uprednostniť. Preto súd rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti matky a maloletého dieťaťa.

8. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nasledovnú ustálenú (vnútroštátnu aj nadnárodnú judikatúru).

Mimoriadny význam v konaní o úprave práv a povinností k maloletemu dieťaťu má plynutie času, čo kladie osobitnú požiadavku na rýchlosť a plynulosť konania súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, bod 110, Hokkanen proti Fínsku z 23. 9. 1994, bod 72, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004, bod 106, Kříž proti Českej republike z 9. 1. 2007, bod 74, Hub proti Nemecku z 9. 4. 2009, bod 48).

Obdobne judikatúra ESLP zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej situácii, ak rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (napr. rozsudok vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku zo dňa 28. 6. 2007 č. 76240/01, § 135; či Mennesson proti Francúzsku zo dňa 26. 6. 2014 č. 65192/11, § 93; Anayo proti Nemecku zo dňa 21. 12. 2010 č. 20578/07, § 71; Gözüüm proti Turecku zo dňa 20. 1. 2015 č. 4789/10, § 50–51; či Penchevi proti Bulharsku zo dňa 10. 2. 2015 č. 77818/12, § 71). Z tejto judikatúry ESLP jednoznačne a jasne vyplýva, že v prípade súdneho rozhodovania o deťoch, nemožno uprednostňovať abstraktné princípy pred najlepším záujmom dieťaťa v konkrétnom prípade.

9. Najlepší záujem maloleteho dieťaťa je prvoradé hľadisko pri rozhodovaní v predmetnej súdnej agende.

10. Navrhovateľka I. M. vo výpovedi na pojednávaní navrhla maloleté dieťa zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Poukázala na skutočnosti uvedené v písomnom návrhu, ktoré sa nezmenili. Má v starostlivosti aj maloleté J. L. (vo vzťahu ku ktorému taktiež podala návrh na zverenie do jej náhradnej osobnej starostlivosti) a ďalšie maloleté dieťa.

Jej manžel s návrhom súhlasí. Aktuálne poberá nemocenské dávky asi 300 EUR mesačne. Pracovný pomer mu skončil z dôvodu zániku zamestnávateľa. V bezpodielovom spoluvlastníctve majú ako manželia rodinný dom a motorové vozidlo. Majetok vo výlučnom alebo podielovom spoluvlastníctve nemá.

Je občianskou Slovenskej republiky, s úplnou spôsobilosťou na právne úkony. Trestne stíhaná ani odsúdená nebola, ani priestupkovo postihnutá. Jej zdravotný stav je dobrý, umožňuje jej starať sa o maloleté dieťa. Zdravotný stav maloleteho dieťaťa je v zásade dobrý. Výchovné problémy nemá.

Je zamestnaná v J. N. A., so sídlom v C., s priemerným čistým mesačným príjmom cca 1 175 EUR. Je jej vyplácaný aj príspevok na starostlivosť o maloleté dieťa.

Matka maloleteho dieťaťa súhlasí s jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti.

Nebude brániť v styku rodičov s maloletým dieťaťom.

5. Otec maloleteho dieťaťa na pojednávaní vo výpovedi uviedol, že s návrhom na zverenie maloleteho dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky aj s navrhovaným výživným súhlasí. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody. Je pracovne zaradený, ale bez nároku na odmenu. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť ale nie je zapísaný v rodnom ako otec. Je nemajetný, zdravotný stav má dobrý.

Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by mal záujem starať sa o maloleté dieťa.

6. Kolízna opatrovníčka vo výpovedi na pojednávaní navrhla návrhu vyhovieť a určiť výživné matky pre maloleté dieťa vo výške 150 EUR mesačne a výživné otca vo výške 30 % zo sumy životného minima pre neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, ktoré budú rodičia poukazovať na účet ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky. Navrhovateľka má vytvorené všetky podmienky na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa.

Nenavrhlá upraviť styk matky a otca s maloletým dieťaťom.

7. Názor maloleteho A. B. nebol zisťovaný, so zreteľom na jeho nízky vek.

8. Súd na pojednávaní vykonal aj nasledovné listinné dôkazy:

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 30. 10. 2024, sp. zn. 9P 4/2024, bola maloletému A. B. nariadená ústavná starostlivosť a otcovi aj matke bola uložená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, O. I. A. F. XXX, IČO: 30 226 112, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 6. 9. 2023, sp. zn. 9P 158/2023 bolo maloletému dieťaťu nariadené výchovné opatrenie – pobyť v Detskom centre Slovensko, najdlhšie do 4. 2. 2024.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 19. 9. 2022, sp. zn. 9P 244/2021, bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 150 EUR mesačne od 1. 5. 2022. Styk otca s maloletým dieťaťom nebol upravený.

Z rodného listu maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že jeho matkou je D. G., C. B., nar. X. X. XXXX a otcom A. L., nar. XX. XX. XXXX.

Návrh a súdny spis bol Okresnému súdu Žilina postúpený Okresným súdom Liptovský Mikuláš dňa 9. 5. 2025.

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 13. 5. 2025, sp. zn. 9P 52/2025 bol návrh navrhovateľky na zverenie maloletého A. L. vylúčený na samostatné konanie (maloleté deti majú rovnakých rodičov).

Z odpisu z REGISTRA TRESTOV GP SR, Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, ako aj správy o povesti mal súd preukázané, že navrhovateľka je bezúhonná.

Zo správy od zamestnávateľa navrhovateľky vyplýva, že jej priemerný čistý mesačný príjem je cca 1 175 EUR. Je zamestnaná v J. N. A., so sídlom v C., ako profesionálna matka. Z vykonaných lustrácií vyplýva, že nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok ani dávok v hmotnej núdzi, v posledných 12. mesiacoch nepoberala dávky zo SOCIÁLNEJ POISTOVNE.

Otec maloletého dieťaťa bol doteraz viackrát vo výkone trestu odňatia slobody, aktuálne v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch od 15.5. 2024. Vo výkone trestu je pracovne zaradený, jeho odmena sa do marca 2025 pohybovala od 12,75 EUR do 143,13 EUR netto. Opakovane bol postihnutý v priestupkovom konaní.

Matka maloletého dieťaťa bola zamestnaná v obchodnej spoločnosti E. A., s.r.o., so sídlom v L. od 14. 11. 2023 do 13. 11. 2024.

Z vyhlásenia osobných, majetkových a zárobkových pomeroch navrhovateľky vyplýva, že je vydatá, jej zdravotný stav je dobrý, má čistý mesačný príjem v pracovnom pomere 1 175 EUR, býva aj s manželom, svokrou a maloletými deťmi v rodinnom dome. Priemerné mesačné výdavky pre maloleté dieťa vyčísli na sumu 345 EUR mesačne (strava 100 EUR, hygienické potreby 40 EUR, oblečenie 15 EUR, záujmové aktivity 10 EUR, výdavky v škole 50 EUR, lieky 30 EUR, ostatné 100 EUR).

Z lekárskeho správ mal súd preukázané, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá osobne sa starať o maloleté dieťa, maloleté dieťa je dispenzarizované odborných ambulanciách (ORL, neurologickej a endokrinologickej).

Manžel navrhovateľky vo vyhlásení súhlasil s tým, aby jej maloleté dieťa bolo zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Zo správy ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 18. 6. 2025 vyplýva, že navrhovateľka býva aj s manželom v rodinnom dome. Stará sa aj o maloletého J. L.. Maloleté dieťa je útleho veku, preto jeho názor zisťovaný nebol. Od septembra 2025 bude maloleté dieťa navštevovať škôlku. S biologickou matkou je v striedmom kontakte. Dieťa sa javí šťastné a spokojné. O maloleté dieťa sa zaujímajú aj starí

rodičia zo strany matky. Nemajú vytvorené podmienky na to, aby sa o dieťa mohli osobne starať. V starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky, navrhovateľka má vhodné podmienky na starostlivosť o maloletého A. B.. Navrhovateľka aj jej manžel majú k dieťaťu vytvorené pevné citové väzby.

Zo správy Detského centra Slovensko, so sídlom v Ružomberku zo dňa 22. 7. 2025 vyplýva, že maloleté dieťa aj s bratom absolvuje od 31. 7. 2025 do 4. 8. 2025 hosťovský pobyt u starej matky B. B., nar. X. X. XXXX.

9. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 45 ods. 1 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práva povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákona o rodine), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav vecí.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 185 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

10. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní výsluchom navrhovateľky, kolíznej opatrovníčky, otca maloletého dieťaťa a oboznámením obsahu listinných dôkazov.

11. Predmetom pojednávania bolo rozhodnutie o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a výške výživného pre maloleté dieťa zo strany jeho rodičov.

12. Z vykonaného dokazovania vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

Maloletému dieťaťu bola nariadená ústavná starostlivosť v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112 a určené výživné matky a otca pre maloleté dieťa, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 30. 10. 2024, sp. zn. 9P 4/2024. Toto rozhodnutie súd odôvodnil tým, že matka maloletého dieťaťa uzavrela v roku 2023 manželstvo a zdržiava sa dlhodobo v zahraničí. Otec bol od mája 2024 vo výkone trestu odňatia slobody. Matka sa sporadicky telefonicky informovala o maloleťom dieťati. Nemala vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Maloleté dieťa bolo umiestnené v profesionálnej rodine, aj s bratom J.. Vo vývoji napreduje, neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti. O maloleté dieťa sa pravidelne zaujímali starí rodičia z matkinej strany. Maloleté deti k nim chodili aj na tzv. hosťovské pobyty. Neboli zistené fyzické osoby, ktoré by mali záujem o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Navrhovateľka, u ktorej je maloleté dieťa v osobnej starostlivosti (profesionálna matka) je krstnou matkou maloletého dieťaťa. Navrhla, aby jej maloleté dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Jej manžel s návrhom súhlasil. Jej zdravotný stav jej umožňuje riadne sa starať o maloleté dieťa. Je bezúhonná, býva s manželom, bratom maloletého dieťaťa a ďalším maloletým dieťaťom, o ktoré sa stará v rodinnom dome. Má stabilný príjem z pracovného pomeru ako profesionálna matka. Je občiankou Slovenskej republiky, s úplnou spôsobilosťou na právne úkony. Jej doterajší spôsob života, ako aj osôb, ktoré s ňou bývajú v spoločnej domácnosti, vytvárajú predpoklad, že starostlivosť o maloleté dieťa bude vykonávaná riadne, v jeho najlepšom záujme. V doterajšej starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky. Navrhovateľka aj jej manžel majú vytvorené s maloletým dieťaťom silné puto. Maloleté dieťa je v starostlivosti odborných lekárov a pediatra, jeho zdravotný stav je v zásade dobrý a nevylučuje jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

Matka aj otec maloletého dieťaťa s návrhom navrhovateľky súhlasili.

Neboli zistené iné fyzické osoby, ktorým by bolo možné maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Starí rodičia zo strany matky, aj naďalej prejavujú o maloleté dieťa záujem, a brávajú si ho na krátkodobé pobyty. Nemajú však vytvorené podmienky na zverenie dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

Otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Je nemajetný. Jeho zdravotný stav je dobrý. Má byť otcom ešte jedného maloletého dieťaťa (nie je zapísaný v rodnom liste ako otec). Dosahoval nepatrnú odmenu za vykonávanú prácu počas výkonu trestu odňatia slobody. Nemôže sa aj z tohto dôvodu osobne starať o maloleté dieťa.

Matka uzavrela manželstvo. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu (maloletý J. L.). Dlhodobo sa zdržiava aj s manželom vo Švajčiarsku. Podľa jej písomného vyjadrenia, je nemajetná, nemá finančné záväzky. Je zamestnaná v pracovnom pomere s čistým mesačným príjmom 4 600 CHF. Nemá vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť pre maloleté dieťa ale v budúcnosti by chcela mať dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

Navrhovateľka sa vyjadrila, že nebude brániť stretávať sa rodičom s maloletým dieťaťom.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k názoru, že záujem maloletého dieťaťa vyžaduje, aby bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Náhradná osobná starostlivosť realizovaná fyzickou osobou, má prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

14. Osobnostné a morálne predpoklady navrhovateľky a spôsob jej doterajšieho života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Doteraz v starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky. Výchovné problémy neboli zistené. Dieťa má vytvorené pevné puto aj s manželom navrhovateľky aj so svojim súrodencom.

15. Súd vymedzil navrhovateľke rozsah jej práv povinností k maloletému dieťaťu tak, že je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, zabezpečovať jeho výchovu, zdravý vývin, výživu a všestranný vývoj. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Pokiaľ nepôjde o bežné veci, je potrebné schválenie súdu.

16. Ak by sa pomery na strane matky alebo otca zmenili, nie je vylúčené, že v budúcnosti bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky alebo otca, ak to bude v jeho najlepšom záujme.

17. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí, v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či matka alebo otec môže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, v súlade s jeho najlepším záujmom.

18. Na základe vykonaného dokazovania preto súd návrhu navrhovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel.

19. Matka a otec maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine maloletého dieťaťa budú vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria navrhovateľke, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka a otec aj naďalej zostávajú rodičmi maloletého dieťaťa, o ktorého sa však bude osobne starať navrhovateľka do doby, kedy to bude nevyhnutné a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

20. Matka aj otec majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti (bez obmedzenia). Ak sa s navrhovateľkou, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti nedohodnú, o výkone tohto práva, rozhodne súd. Navrhovateľka sa jednoznačne vyjadrila tak, že nebude brániť matke ani otcovi v styku s maloletým dieťaťom. Preto súd nemal dôvod osobitne upravovať styk matky a otca s maloletým dieťaťom počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti.

21. Vyživovacia povinnosť matky a otca voči maloletému dieťaťu, jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká.

Súd preto určil výšku výživného, ktoré je povinná poukazovať matka na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, a to vo výške 150 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa.

Vychádzal odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako ich popísala navrhovateľka v sume cca 350 EUR mesačne (s ktorými sa súd stotožnil) a z príjmu matky 4 600 CHF mesačne netto. Zobral zreteľ aj na to, že životné náklady vo Švajčiarsku sú vyššie, ako na Slovensku. Nebolo preukázané, že by matka mala majetok. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť. Nebolo preukázané, že má majetok.

Výživné otca pre maloleté dieťa určil vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa.

Prihliadol na to, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, s nepatrnou odmenou za vykonávanú prácu. Nebolo preukázané, že má majetok. Jeho zdravotný stav je dobrý. Tvrdenie otca, že má ešte jednu vyživovaciu povinnosť, nebolo preukázané.

Taktiež súd prihliadol na to, že navrhovateľka bude poberať opakovaný príspevok dieťaťu, ktorý bude vyplácaný príslušným ÚPSVaR, a to na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa.

22. Navrhovateľke bude poskytovaný opakovaný príspevok dieťaťu, ktorý bude vyplácaný príslušným ÚPSVaR, a to na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa, zverenému do náhradnej starostlivosti, ktorý slúži na podporu uspokojovania potrieb dieťaťa, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa.

23. Súd súčasne zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 30. 10. 2024, sp. zn. 9P 4/2024, ktorým bola maloletému A. B. nariadená ústavná starostlivosť v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112 a určené výživné matky a otca pre maloleté dieťa, pretože sa zmenili pomery, špecifikované v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia.

24. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak – generálne ustanovenie CMP.

Toto ustanovenie zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní.

V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania – uplatnenie moderačného práva súdu pri náhrade trov konania.

Účastníci konania ani nenavrhli priznať nárok na náhradu trov konania.

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať proti výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudok bol vyhlásený na pojednávaní za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorí sa odvolania vzdali, preto proti nemu nemožno podať odvolanie (§ 368 CSP).

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 3 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.